

iets over den groei van EUCALYPTUS GLOBULUS

door
Dr. P. H. BURGERS

Bij mijn eerste bezoek, in Maart 1929, aan het landgoed „Los Bodegonos” Oostelijk van Huelva in Zuid-Spanje, op armen diluvialen zandgrond gelegen, bezichtigde ik een boschje van *Eucalyptus globulus*, dat in 1911 geplant was op afstanden van 5 Meter in het kwadraat en dat kort te voren, in 1927 geveld was. Van het hout waren ter plaatse plankjes gezaagd, bestemd voor de mijnen.

Hoeveel hout dit 16-jarige bosch had opgeleverd was niet meer na te gaan. De plankjes die goed gestapeld waren vertoonden bijna geen scheur. Naar schatting waren nog ruim 200 levende stronken per ha aanwezig, was dus de helft verdwenen, maar de toen twee-jarige uitloopers vertoonden een welige groei. Op iederen stronk stonden er 5 en meer. Later zijn zij gedund.

Het boschje is slecht aangelegd, niet ingeboet, niet geploegd, niet opgesnoeid. Met uitzondering van de dunning der uitloopers, is het altijd aan zich zelf overgelaten. Er groeien op de meest open plaatsen enkele palmitos en wat *Helianthemum*. Een paar *Pinus pinea* staan zeer ijl en matig groeiend er tusschen. Licht schijnt er voldoende te zijn maar de groei van andere struiken of boomen zal wel het meest door een sterk vertakt wortelnet voorkomen worden.

Ik heb dit boschje nu onlangs weer bezocht en opgemeten.

De houtkooper heeft een groot deel der plankjes laten liggen, misschien omdat de houtprijs jarenlang slecht was of uit slordigheid. Ofschoon zij daar nu 12 jaren in weer en wind liggen is het grootste deel nog zeer goed bruikbaar. Slechts vier of vijf bovenliggende zijn vergaan. Het bleek mij eens te meer hoe duurzaam dit hout is.

Ik heb nu de uitloopers op dertien stronken, die zoo goed mogelijk een gemiddelde geven, opgemeten.

Op iedere stronk staan twee tot vijf uitloopers die boomen vormen van 18 tot 34 cm dikte en 22 tot 28 Meter hoog. Er zijn stronken die meer dan 5 m³ dragen. Ik nam echter een gemiddelde, heb de doorsnede op borsthoogte met de klem en de hoogte met de Weise gemeten. Als vormgetal nam ik 0.5 zooals in eigen bosschen, bij jonger hout, bepaald. De dertien stronken bleken gemiddeld te dragen 1.47 m³, zoodat per ha bij een aantal van slechts 200 boomen in die

11 tot 12 jaren geproduceerd werd een massa van bijna 300 m³.

Ik kan eraan herinneren dat de grond goedkoop is en de aanleg van bosch zeer weinig kost. De grondbewerking geschiedt door boeren die een jaar graan verbouwen en bovendien 10% van de korrel en al het stroo aan den eigenaar afdragen. Indien in 1927, dus op zestien jarigen leeftijd slechts zooveel is opgebracht als onze eerste acht-jarige vellingen opleveren, waren toen alle kosten zeker reeds goed gemaakt, inclusief de waarde van den grond.

Aan den eigenaar had het bosch plus den grond na de velling en de opbrengst zeker niets meer gekost. De waarde van bosch en grond kon toen geheel worden afgeschreven.

Indien het nu geveld kon worden en bij dit zeer moeilijke en dure transport als papierhout voor 13 Gld per s.m. in Rotterdam geleverd zou worden zou de s.m. op stam vrij opbrengen 24 Pes., gezien de uitkomsten onzer eigen vellingen. Als het in meilers ter plaatse verwerkt werd zou het, eveneens naar onze ervaring met 200 ton houtskool geleverd aan Rio Tinto, opbrengen 17 Pes. per s.m. op stam.

De 300 m³ totale houtmassa geeft 0.6 van die hoeveelheid aan papierhout dus 180 s.m. en zou dus schoon leveren bij levering naar Rotterdam 4320 Pes. of heden ongeveer f 700 (bij officieele koers meer).

Inderdaad mogen zulke boschopbrengsten „fantastisch” genoemd worden en maken zij een boschrenterekening „wel wat lastig”. Met Prof. A. te Wechel en anderen bezichtigde ik boschjes van deze houtsoort die veel beter stonden en waar de uitval veel kleiner was. Zoo werd b.v. in Valverde een bosch bezichtigd dat 28 jaar oud was, waar bijna geen boom ontbrak dat twee keer geveld was en waar de toen achtjarige uitloopers een massa hadden van circa 250 m³.

Het is duidelijk dat zulke opbrengsten zelfs dit volk, dat zijn geld slechts op korte termijn uitzet ertoe gebracht hebben bosch aan te leggen en dat in de provincie Huelva reeds vrij veel bosch voorkomt, zoodat daar houtverwerkende industrieën ontstaan.

Voor een geschikt transport zijn echter spoorbanen noodig en de aanplant is beperkt tot die gedeelten waar voldoende zak- of grondwater beschikbaar is, omdat deze houtsoort feitelijk in vochtiger klimaat zijn optimum vindt.

De tegenwoordige regeering, die nu reeds tal van maatregelen treft ter bevordering der nationale productie zal de houtverwerkende industrie steunen, waardoor de houtprijs voldoende blijft en steeds voldoende zeker waardoor een belangrijke uitbreiding van bosch in deze provincie is te verwachten. Reeds in de jaren 1926 tot 1930 werd bij zoo'n politiek allerwege zeer veel geplant. Nadien werd geen bosch

aangeplant ondanks vele prachtige wetten (Patrimonio forestal!) en hooggestemde artikelen in kranten en dagbladen, en ondanks de Staatsboschdienst schatten verslond.

In dien een prijs van 17 tot 18 Pes. vrij op stam verkregen kan worden, doordat de industrie dit hout kan opnemen, zullen vele duizenden Hectaren door particulieren geplant worden zonder dat belasting opgebracht moet worden. In beter gelegen bosschen wordt nu 30 Pes. op stam betaald, maar dat is voor normale tijden teveel.

Bij een prijs van 20 Pes. werd in 1926 tot 1930 zeer veel geplant, zelfs door kleine boeren die op die wijze zeer voordeelig spaarden.

De groei van *Eucalyptus globulus* is op vochtige gronden in deze provincie zoodanig, dat hij voldoende houtprijs van 18 Pes. op stam d.i. heden hoogstens f 3.— deze aanplant in rentabiliteit allen landbouw verre overtreft en Spanje zoodoende geleidelijk zijn groote houttekort door particulieren aanplant zal dekken.
